

**ORKLAND
KOMMUNE**

Opplæring til politisk nivå

Habilitet, lukking av møter/ møteoffentlighet

KS Folkevalgprogram 24.-25. oktober 2024

Tema	Formål
Om KS og KS Trøndelag	Vite hva KS er, og hva vi gjør i regionen
<ul style="list-style-type: none"> • Hva er kommunens samfunnsoppdrag? • Hvorfor har vi kommuner? • Hvilke roller/oppgaver har kommunen? Synliggjøre kommunesektorens fortrinn og handlingsrom	Få en forståelse for kommunens oppgaver, ansvar og plass i samfunnet. Vise mangfold av oppgaver og diskutere hva som er det politiske handlingsrommet.
Hvorfor ble du folkevalgt?	Bli kjent

Tema	Formål
<p>Hva innebærer det å være folkevalgt?</p> <ul style="list-style-type: none"> Folkevalgt lederskap: det politiske handlingsrommet, politiske verktøy og hvordan få satt en sak på dagsorden Ordførerens rolle Administrasjonens rolle Rollene som folkevalgt: lede, styre, ombud og arbeidsgiver Forpliktelser som folkevalgt (inkl oppmøte) Saksbehandling i folkevalgte organer: delegering, habilitet Oversikt over «verktøykassa» Kommunens styringsdokumenter Overordnet kunnskap om planer og budsjett 	<p>Bli trygge i rollen, men også bli stolt av å være kommunestyrerepresentanter.</p> <p>Kommunestyrerepresentantene skal få en forståelse av hvordan man kan utøve vervet.</p> <p>Gi de folkevalgte og administrasjonen en god rolleforståelse, herunder ordførerens rolle</p> <p>Gi kunnskap om hvordan planer og budsjett fungerer og kan brukes til å få gjennomført ønsket politikk</p>

Tema	Formål
<p>Samspillet de folkevalgte imellom</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hva påvirker kulturen i kommunestyret? <p>Formannskapsmodell</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvilke rammer gir dagens politiske organisering for samarbeid i og mellom organene? • Hvordan vil vi ha det i vårt kommunestyre? 	<p>Legge til rette for en dialog om politisk kultur, og hva slags kultur de ønsker i denne perioden, og hva som må gjøres for å skape denne kulturen.</p> <p>Bevisstgjøre hvilke spilleregler som gjelder i formannskaps-modellen. Legge til rette for en refleksjon om hvordan kommunen skal arbeide politisk i denne perioden.</p> <p>Bevisstgjøre administrasjonen om hva som er deres rolle</p>
<p>Samspillet med administrasjonen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Administrasjonens rolle • Tilrettelegge for gode politiske prosesser, skrive gode saksfremlegg, arbeide i en politisk styrt organisasjon • Delegering • Tiltak for god samhandling • Det overordnede arbeidsgiveransvaret • Arbeidsgiveransvaret for kommunedirektøren 	<p>Bli bevisste på hverandres roller og ansvar, legge til rette for et godt samarbeid mellom politikk og administrasjon.</p> <p>Legge til rette for en dialog mellom det nye kommunestyret og administrasjonen om hvordan de best kan jobbe sammen i denne perioden.</p>

Inhabilitet

- Det kan være fare for at du vil opptre partisk
- Det er av stor betydning at folk har tillit til at folkevalgte opptrer upartisk
- Beskytter den enkelte folkevalgte mot utilbørlig press utenfra
- Ikke noe bekvemmelighetsflagg

Hvordan håndtere habilitet?

- Medlemmet har selv plikt til å vurdere sin egen habilitet
- Organet selv som avgjør, den som skal vurderes kan forklare seg, men ikke delta i debatten eller avgjørelsen
- Avgjørelse kan være gjenstand for lovlighetskontroll
- Hva gjør dere i gruppens behandling av den samme saken?

Foto: Mostphotos

Habil eller inhabil: hvilke regler gjelder?

Forvaltningsloven

- Automatisk inhabil
  - Part i saken
  - Nært slektskap/familie
  - Verge/fullmektig
  - Leder, styremedlem, bedriftsforsamling
- Andre særegne forhold
  - Fordel, tap, ulempe for en selv eller nære/kjære

Kommuneloven

- Som ansatt forberedt eller truffet vedtak i en sak
  - Inhabil i behandling av saker og klager
  - Habil i behandling av årsbudsjett, økonomiplan, kommuneplan, regional planstrategi mv.
- Habil ved valg, fastsette godtgjøring ol.
- Fritak av personlige grunner

Opplæring til politisk nivå om habilitet, lukking av møter/ møteoffentlighet

- Gjennomgang av retningslinjer og regler for habilitet og lukking av møter med lederne av hovedutvalgene 29. februar.
- Tilbud om gjennomgang i hovedutvalgene ved behov.